

Zpráva NRL ke dni 27. 3. 2023

SARS-CoV-2: mikrobiologická situace v ČR, chřipka – situace v ČR a Evropě
NRL pro chřipku a nechřipková respirační virová onemocnění

Úvod:

NRL pravidelně analyzuje data a poskytuje MZČR i laboratořím týdenní přehledový dokument, jehož cílem je monitorovat šíření variant **SARS-CoV-2**, chřipky a případně dalších respiračních virů, které se na území ČR vyskytují, poskytovat informace o nových potenciálních i reálných rizicích v souvislosti s šířením a evolucí viru SARS-CoV-2 a dalších respiračních virů, poskytovat metodické pokyny vyšetřujícím laboratořím a poskytovat další kvalitativní i kvantitativní informace.

Obsah:

Mikrobiologie – vyhodnocení dat z diskriminační PCR

Strana 2

Mikrobiologie – vyhodnocení sekvenačních dat v ČR a ve světě

Strana 3 – 7

Hlášení ARI/ILI v Česku a Evropě

Strana 7 - 10

Závěr a odkazy

Strana 11 - 13

- V období od 18. 3. do 26. 3. 2023 (dle data odběru) má NRL k dispozici data ÚZIS ze 44 hlášených testů diskriminační PCR ze 3 laboratoří.
- Přehled zachycených mutací dle diskriminačních PCR za posledních 8 dní ukazuje tabulka 1.
- Současně ÚZIS udává, že za období od 7. 3. do 26. 3. 2023 bylo provedeno celkem 15 514 testů, z toho 3 616 bylo pozitivních a dle hlášení ÚZIS byly provedené pouhé dvě diskriminační PCR (viz tab.3).

Tabulka 1: Přehled zachycených mutací

Varianta	Počet
BA.2 like (XBB, BN)	22
omikron	22
Celkový součet	44

Tabulka 3: Přehled PCR dat ÚZIS

7. 3. 2023 - 26. 3. 2023			
Celkový počet testů	Celkový počet se žádankou	Celkový počet pozitivních	Celkový počet diskriminačních PCR
52	51	18	1
269	269	68	1
15514	15487	3616	2

Tabulka 2: Přehled laboratoří vyšetřujících mutace

Laboratoř	Počet
Poliklinika AGEL, Dopravní zdravotnictví a.s., Plzeň	7
ÚLD OKB Fakultní nemocnice Ostrava	18
Zdravotní ústav se sídlem v Ostravě	19
Celkový součet	44

Tabulka 4: Přehled vyšetřovaných mutací

A570D	E484K	L452R	N501Y	P681R	Y505H
--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

- K 27. 3. 2023 bylo v ČR celogenomově sekvenováno 57 259 SARS-CoV-2 pozitivních vzorků, zdrojem jsou interní data NRL.
- Za poslední 2 měsíce bylo sekvenováno 405 vzorků s datem odběru od 26. 1. 23 do 26. 3. 2023, přehled sekvenovaných variant udává tabulka 3.
- Dle celogenomové sekvenace v tomto časovém období převažovaly subvarianty omikronu XBB.1.5, ostatní varianty se uplatňují v menší míře, přehled sledovaných variant uvádí tabulka 4. Nově se objevila varianta XBB.1.16, která se šíří v Indii a okolních zemích (viz obr. strana 4), její růstová výhoda ve srovnání s XBB.1.5 je přibližně 5 %. Typické mutace pro tuto novou variantu jsou S:486P, S:T478R, ORF9b:I5T

Tabulka 4: Souhrnný přehled sledovaných variant za dané období

Varianta	Počet
XBB.x	267
BQ.x	65
CK.1	14
BN	22
CH.1x	9
BF.x	3
XBF	2
BA.5	6
Ostatní	17

Celkový počet 405

Tabulka 3: Přehled sekvenovaných variant v ČR za sledované období

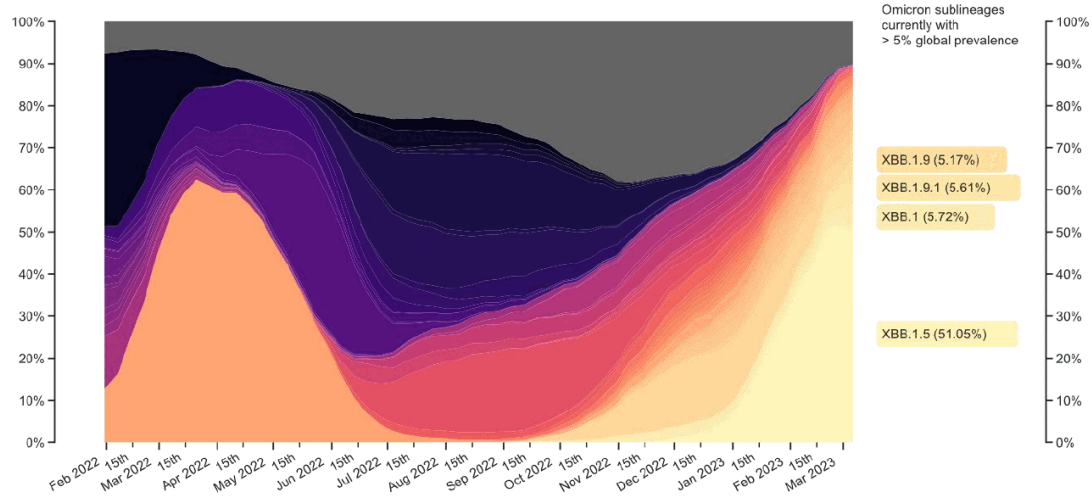
Varianta	Počet	Varianta	Počet
XBB.1.5	249	BA.5.5	1
BQ.1.1	21	BF.11.3	1
CK.1	14	BM.1.1.1	1
BQ.1.1.32	12	BM.2	1
XBB.1.9.1	9	BN.1.4	1
BQ.1.1.5	7	BN.1.9	1
BN.1.1.1	5	BQ.1.1.1	1
BN.1.2	4	BQ.1.1.18	1
BQ.1.10	4	BQ.1.1.19	1
CH.1.1.1	4	BQ.1.1.2	1
BA.5.2	3	BQ.1.1.3	1
BN.1.1	3	BQ.1.1.31	1
BQ.1.1.22	3	BQ.1.1.4	1
CM.8.1	3	BQ.1.12	1
CH.1.1.3	3	BQ.1.14	1
XBB.1	3	BQ.1.18	1
XBB.1.9	3	BQ.1.2	1
BA.5.1.26	2	BQ.1.5	1
BF.14	2	BR.2.1	1
BM.4.1.1	2	BR.3	1
BN.1.2.1	2	BU.1	1
BN.1.3	2	CK.2.1	1
BN.1.5	2	DU.1	1
BN.3.1	2	CH.1	1
BQ.1	2	CH.1.1	1
BQ.1.13.1	2	CH.1.1.4	1
BQ.1.22	2	XBB.1.8	1
CJ.1	2		
CH.1.1.2	2		
XBB.2	2		
XBF	2		

V evropském regionu WHO v týdnu 11/2023 bylo nahlášeno 330 882 nových potvrzených případů COVID-19 a 1 819 nových úmrtí.

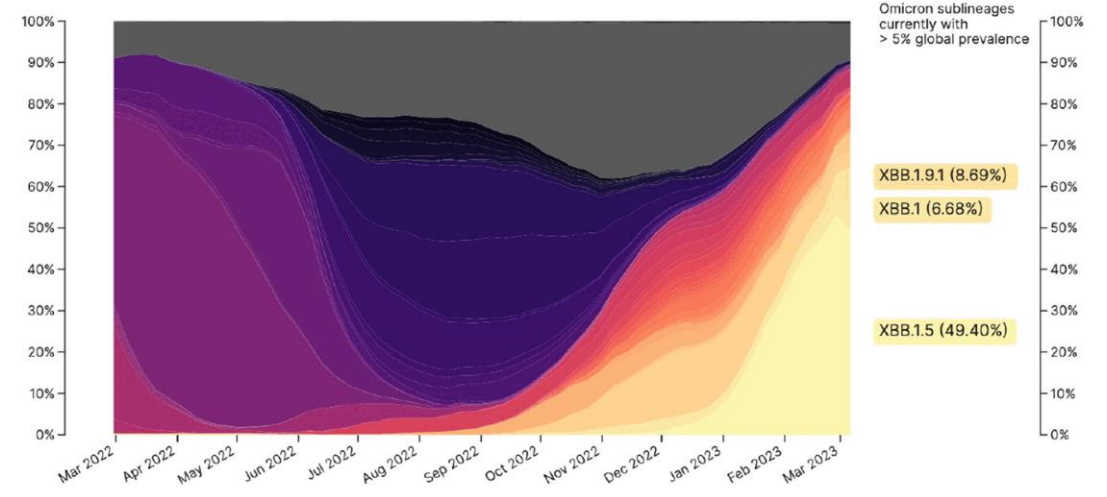
- v porovnání s předchozím týdnem došlo k poklesu o 8,8 % v počtu nových případů a poklesu o 28,9 % v počtu úmrtí ve srovnání s týdnem 10/2023.
- 31,7 % případů bylo nahlášeno u osob ve věku ≥ 65 let, 91,2 % smrtelných případů bylo nahlášeno u osob starších 65 let.
- Podíl detekovaných sledovaných variant činil:
  - BQ.1, 21,3 %
  - XBB.1.5, 14,9 %
  - BA.2.75, 11,3 %
  - XBB, 5,5 %
  - BA.4 a BA.5, 0,9 %
  - BA.2, 0,1
  - BA.3. 1 případ

Globální sekvenační data ukazují postupné rozšíření a současnou dominanci varianty Kraken (XBB.1.5) a Hyperion (XBB 1.9.1).

Timecourse of Omicron variant sublineage distribution
2023-03-14

Timecourse of Omicron variant sublineage distribution
2023-03-21

XBB.1.5	BA.5.2.48	BE.1.1	BA.1.15	BA.4.1
XBB.1	BQ.1.12	BQ.1.1.20	BA.1.15.1	BA.4.6
XBB.1.9.1	XBB.2	BF.5	BA.1.17	BA.5.1
XBB.1.9	BQ.1.1.5	BQ.1.10	BA.1.17.2	BA.5.1.22
BQ.1.1	BA.5.2.6	BQ.1.2	BA.1.18	BA.5.2.1
CH.1.1.1	BQ.1.1.13	BF.7	BA.2.1	BA.5.2.20
BQ.1.1.32	BF.7.14	BQ.1.1.4	BA.2.10	BA.5.2.9
CH.1.1.3	BQ.1	BA.1	BA.2.12.1	BA.5.5
XBF	BA.5	BF.10	BA.2.3	BA.1.1
CH.1.1	BQ.1.23	BA.2.23	BE.1	BA.5.6
BQ.1.1.18	BA.5.2	BA.1.1.1	BA.2.9	Omicron sublineages < 1%
BA.2	BN.1.3	BA.1.1.18	BA.4	Other lineages
BQ.1.1.31	BN.1.2	BA.1.1.2		

XBB.1.5	CH.1.1	BQ.1.23	BA.2.1	BA.5.2
XBB.1	BN.1.3	CH.1.1.3	BA.2.10	BA.5.2.1
XBB.1.9.1	BQ.1.1.32	BN.1.2	BA.2.12.1	BA.5.2.20
BA.2.10.1	BQ.1.1.13	BF.7.14	BA.2.23	BA.5.2.48
BQ.1.1	XBF	BA.1	BA.2.3	BA.5.2.6
XBB.1.9	BQ.1.2	BA.1.1	BA.2.9	BA.5.2.9
BR.2.1	BQ.1.1.5	BA.4.1	BA.4	BA.5.5
BQ.1.25	BQ.1.1.4	BA.1.1.1	BA.4.6	BA.5.6
BF.7	BQ.1.10	BA.1.1.2	BE.1	BE.1
XBB.2	BQ.1.1.18	BA.1.15	BA.5	BF.10
CL.1	BQ.1.12	BA.1.17.2	BA.5.1	Omicron sublineages < 1%
BN.3.1	BF.5	BA.2	BA.5.1.22	Other lineages
CH.1.1.1	BQ.1			

We gratefully acknowledge the Authors from Originating and Submitting laboratories of sequence data on which the analysis is based.

by BII/GIS, A*STAR Singapore

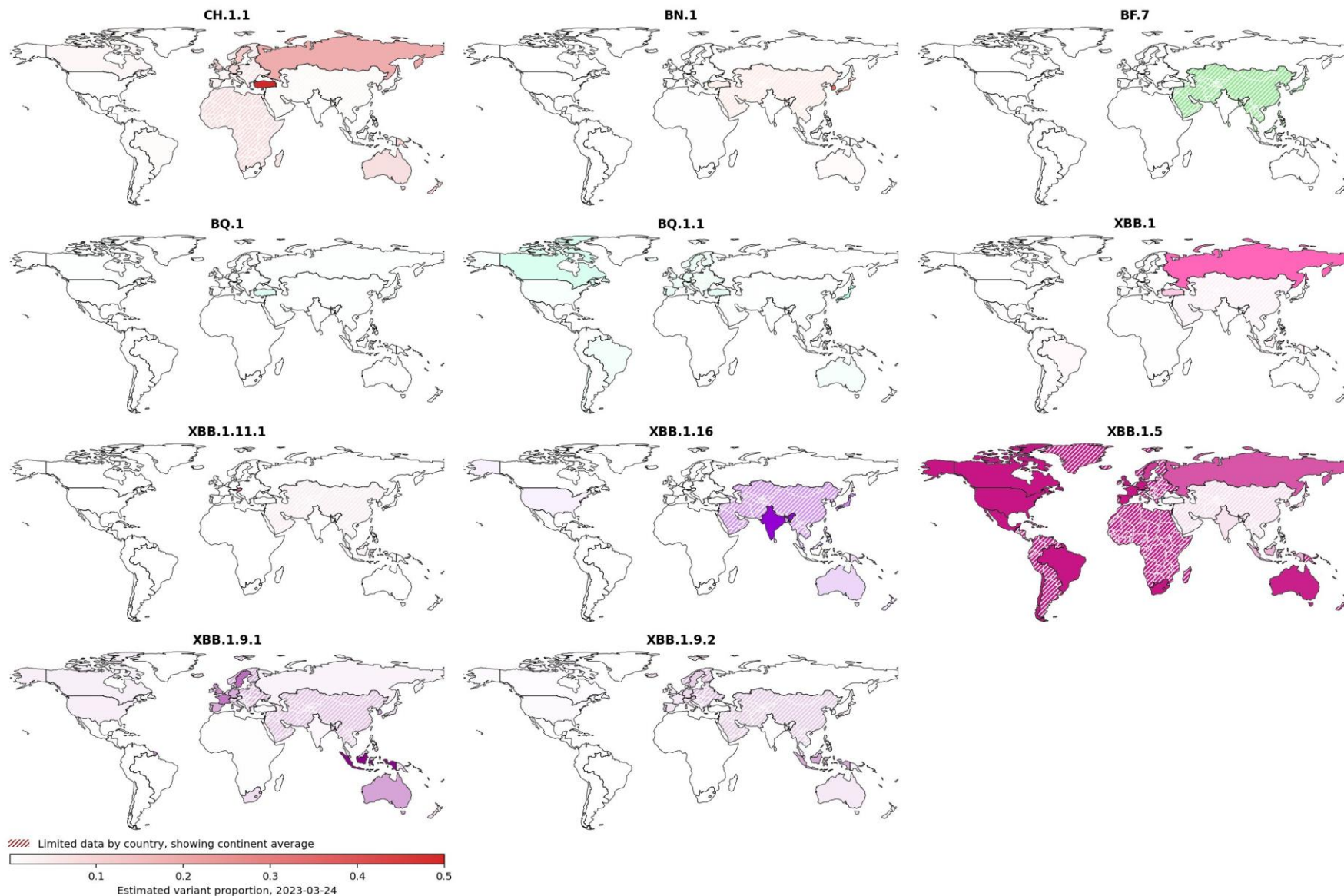
We gratefully acknowledge the Authors from Originating and Submitting laboratories of sequence data on which the analysis is based.

by BII/GIS, A*STAR Singapore

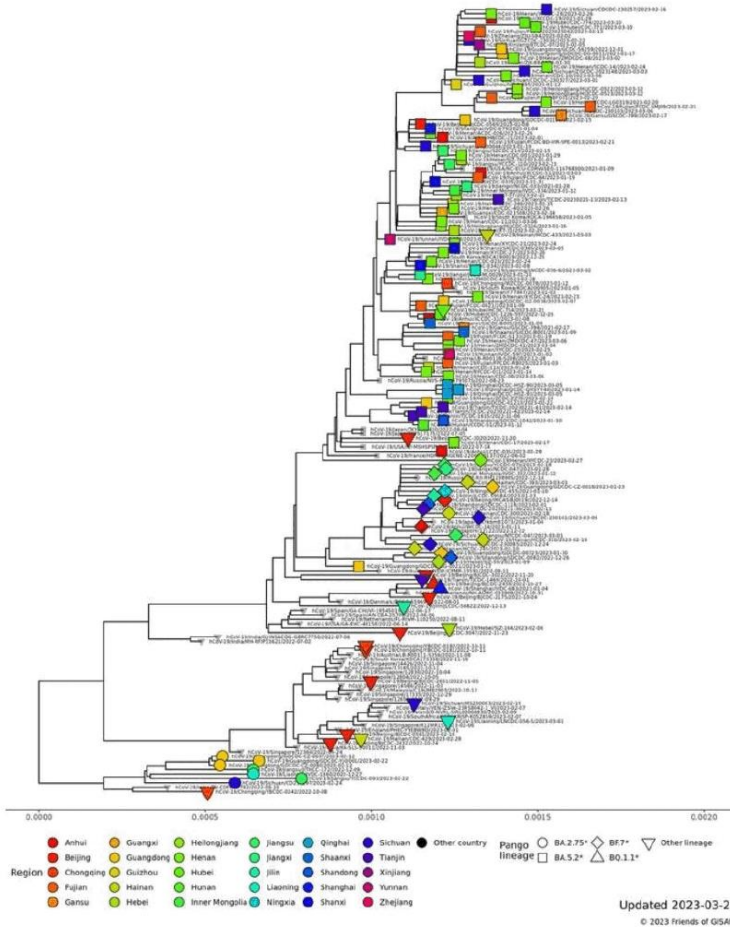
See <https://www.who.int/en/activities/tracking-SARS-CoV-2-variants/> for variant information and definitions.

See <https://www.who.int/en/activities/tracking-SARS-CoV-2-variants/> for variant information and definitions.

Sekvenační data z Číny postupně kopírují globální situaci a nevykazují významné odchylky.

Representative phylogenetics of recent genome sequences from 30 regions across China (in global context) 2023-03-21

We gratefully acknowledge the Authors from Originating and Submitting laboratories of sequence data on which the analysis is based.

V non-sentinelové surveillanci nelze hovořit o dominanci, ale spektrum detekovaných agens se oproti epidemickým vlnám RSV a chřipky rozšířilo. Do NRL bylo zasláno v rámci sentinelové surveillance v 12. KT 45 vzorků.

Tabulka 6 - Non-sentinelová surveillace

Patogen	Počet detekcí
Chřipka A (bez další subtypizace)	14
Chřipka A H ₁ pdm	3
Chřipka A H ₃	0
Chřipka B	81
RSV	13
Adenovirus	13
Parainfluenza virus	1
Herpetické viry	0
Mycoplasma pneumoniae	0
Lidský metapneumovirus	6
Sezonní koronaviry	4
Lidský rhinovirus	14
Bocavirus	5
Enterovirus	2
SARS-COV-2**	59
Smíšená infekce	6
Negativní	540
Celkový počet vyšetření:	759

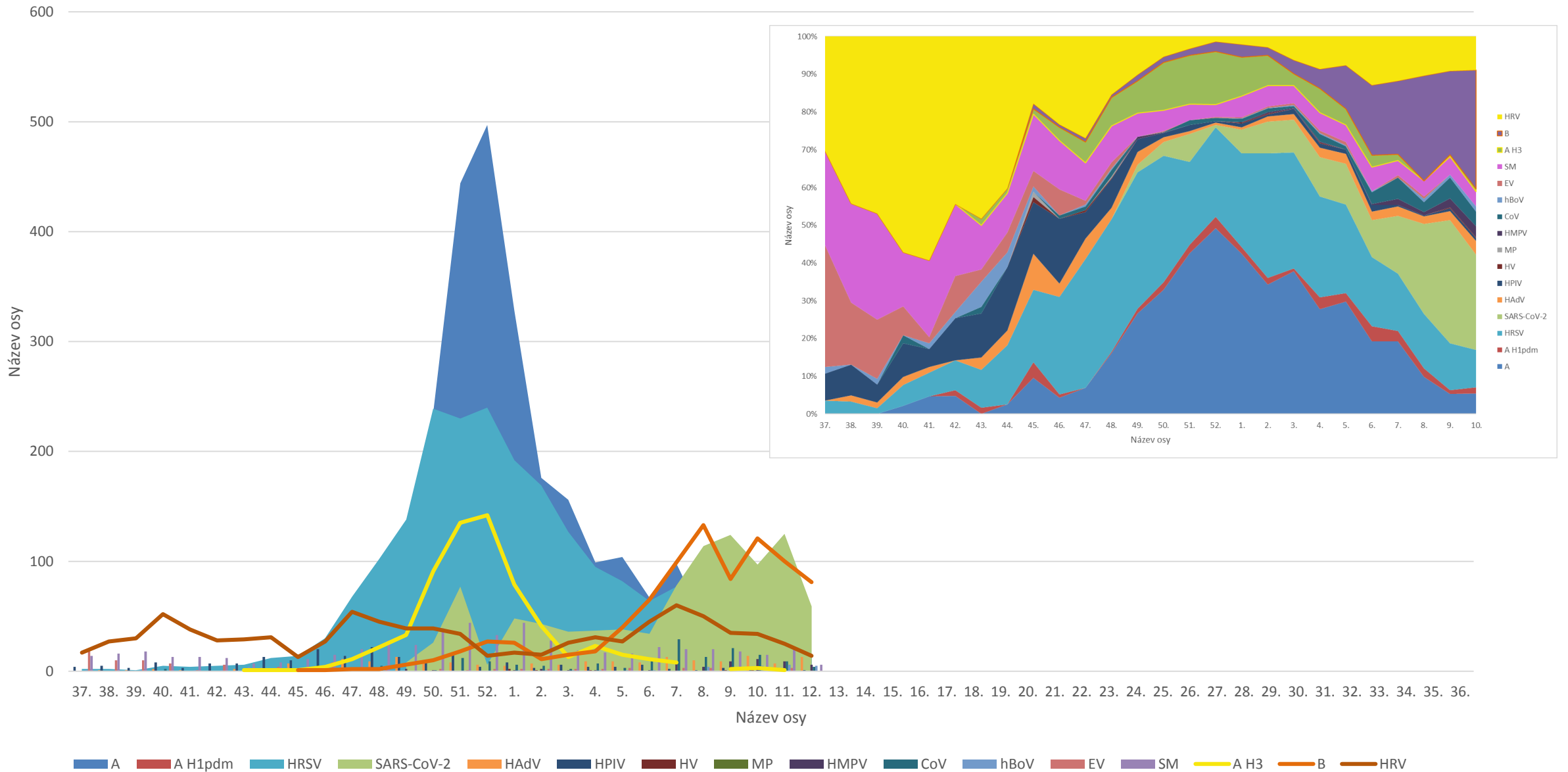
Tabulka 7 - NRL sentinelová surveillace

Patogen*	Počet detekcí 11. KT	Počet detekcí 12. KT
Chřipka A	0	0
Chřipka A H ₁ pdm	2	1
Chřipka A H ₃	0	0
Chřipka B	8	4
Lidský rhinovirus	1	5
Parainfluenza virus	0	1
RSV	1	0
Enterovirus	2	1
MPV	3	3
koronaviry	2	2
SARS-COV-2	4	2
Adenovirus	2	2
BOCA-V	0	1
Smíšená infekce	2	3
Negativní	11	21
Celkový počet vyšetření:	38	45

- * V tabulce 7 jsou uvedeny pozitivní respirační viry, nikoli celý vyšetřovaný panel.
- Do vyšetření SARS-CoV-2 ** jsou zahrnuta pouze data z respiračního panelu, nikoli cílená detekce SARS-CoV-2

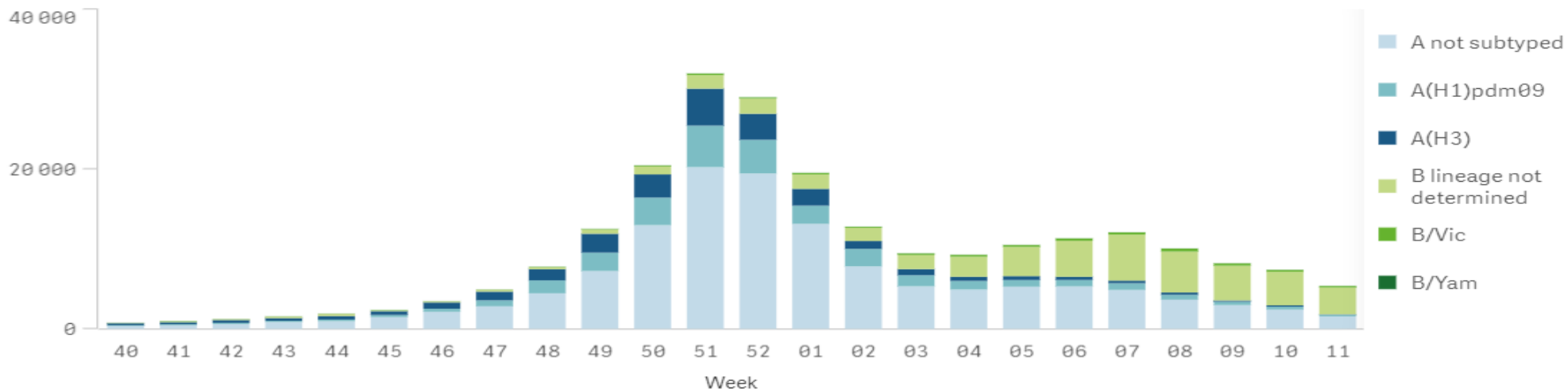
Graf 1: ARI/ILI – virologická surveillace v ČR – situace k 12. KT

Chřipka – situace v Evropě (WHO evropský region) k 11. KT

- Procento všech vzorků sentinelové primární péče od pacientů s příznaky ILI nebo ARI, kteří byli pozitivně testováni na virus chřipky, je stejné jako v předchozím týdnu, tedy 25 % a zůstává nad epidemickým prahem (10 %).
  - 16 z 37 zemí hlásí střední intenzitu a 18 z 36 zemí hlásí celoplošné šíření (pouze Maďarsko a Nizozemsko uvádí aktivitu nad 40 %), což naznačuje přetrvávající cirkulaci sezónních virů chřipky v celém regionu.
  - V sentinelové i nesentinelové surveillance převažuje chřipka typu B.
  - V rámci SARI surveillance hlásí 4 země míru positivity viru chřipky nad 10 %.
  - Za 11. KT bylo v rámci sentinelové surveillance testováno 3 470 vzorků, z nichž 857 (25 %) vzorků bylo pozitivních na chřipku (22 % chřipka typu A; 78 % chřipka typu B).
  - V subtypizovaných vzorcích viru chřipky A (celkem 134) převažuje virus chřipky A(H1)pdm09 (93 %).
  - Všech 164 subtypizovaných izolátů chřipky B spadají do linie B/Victoria.
- zdroj: FluNews Europe, ECDC-WHO/Europe weekly influenza update

Influenza virus detections by type, subtype/lineage and week - WHO Europe, season 2022/2023

Virologie SARS-CoV-2

- ECDC nadále doporučuje testovat všechny cestující z Číny s horečkou na SARS-CoV-2 a chřipku. NRL v této souvislosti prosí **o zaslání všech pozitivních vzorků s cestovní anamnézou z Číny k sekvenaci**. Data z Číny zatím odpovídají globální situaci
- Dle celogenomové sekvenace se dominantní stává subvarianta XBB.1.5, která v současnosti spolu s XBB.1.9.1 jasně dominuje globálně. Nově se objevuje subvarianta XBB.1.16.
- NRL přes nejasné financování doporučuje zasílat pozitivní vzorky na sekvenaci.

Virologie chřipka a respirační viry

- V souladu s evropskými daty i v ČR převažuje nyní detekce viru chřipky B a SARS-CoV-2, pozorujeme významný pokles detekcí RSV a rinovirů, v malé míře se stále uplatňuje chřipka A (H1pdm) a postupně se rozšiřuje spektrum cirkulujících respiračních virů.
- Virus ptačí chřipky klády 2.3.4.4.b se dále globálně šíří, byla hlášena ohniska ze Senegalu. U savců dochází k neurologickým projevům onemocnění a virus je detekován v nervové tkáni. Pandemický potenciál tohoto viru nelze přehlížet.

Situace ve výskytu akutních respiračních infekcí a chřipky ve 12. kalendářním týdnu 2023 (27.3.2023)

Ve 12. kalendářním týdnu došlo k poklesu akutních respiračních infekcí (ARI) a chřipkových onemocnění (ILI) ve většině věkových skupin.

U ARI došlo k poklesu celkové nemocnosti o 4,5 % a celková nemocnost je na úrovni 1286 na 100 000 obyvatel. Pokles nemocnosti se týká všech věkových skupin kromě dětí ve věku 6-14 let, kde došlo k mírnému nárůstu o 2,8 %. I v krajích s dosud nejvyšší nemocností (Jihomoravský a Pardubický kraj) počty nemocných klesají a v žádném z regionů již nemocnost nepřevyšuje 1 700/100 000.

V kategorii tzv. chřipkových onemocnění (ILI) došlo oproti předchozímu týdnu k poklesu celkové nemocnosti o 14,5 %. K poklesu relativní nemocnosti došlo téměř ve všech věkových skupinách kromě osob v kategorii 65+ let.

V ČR se i nadále vyskytují lokální až regionální epidemická ohniska respiračních onemocnění. Nejvyšší nemocnost byla v 12. kalendářním týdnu v Jihomoravském a Pardubickém kraji, ale i zde již dochází k poklesu nemocnosti. Původcem respiračních nemocí jsou nejen viry chřipky (především chřipka typu B), ale též virus SARS-CoV-2 a další respirační viry.

Další zdroje:

- [Tracking SARS-CoV-2 Variants](#)
- [COVID-19 new variants: Knowledge gaps and research](#)
- [Genomic sequencing of SARS-CoV-2: a guide to implementation for maximum impact on public health](#)
- [Considerations for implementing and adjusting public health and social measures in the context of COVID-19](#)
- [VIEW-hub: repository for the most relevant and recent vaccine data](#)
- [WHO Statement on Omicron sublineage BA.2](#)

<https://flunewseurope.org/>

Promedmail

GISAID

WHO